

[Karen Højte Jensen]

Vi har i rapporten »De fattigste i Danmark« fået understreget, at en række danskeres fattigdom rækker langt videre end til det materielle. Mange mennesker mangler sociale kontakter, er ensomme og har hverken sociale eller kulturelle oplevelser, og de mangler selvtilid og selvværdsfølelse. Løsningen af deres problem består ikke i, at de blot får flere penge, men i, at de lærer at administrere både deres økonomi og deres tilværelse på en anden og mere indholdsrig måde, får nye udfordringer og flere udviklingsmuligheder.

Søren Kierkegaard har sagt kloge ord, bl.a. om, at man, når det i sandhed skal lykkes én at føre et menneske hen til et bestemt sted, først og fremmest må passe på at finde ham dér, hvor han er, og begynde dér. Dette er hemmeligheden i al hjælpkunst. I sandhed et menneskesyn, der bør være udgangspunkt for alt socialt arbejde!

Selv om problematikken omkring det at hjælpe et menneske eller en familie ofte er uhyre kompliceret, må der anlægges et helhedssyn, hvor de ydre muligheder, egne evner, lyst og vilje kommer ind i billedet. Grundlæggende tror vi på, at ethvert menneske kan noget, og så er det opgaven at få dette noget til at spire og gro; den pågældendes styrkeområder må understøttes. Dette kan kræve større bredde og forskellighed i tilbudene. Det enkelte menneskes værdighed, selvværd og medansvarlighed må være den bærende tanke. Vi må styrke den aktive, igangsættende indsats ud fra hjælp-til-selvhjælp-filosofien frem for at fastholde den passive hjælp.

For mange mennesker er det et stort og tyngende problem gennem længere tid ikke at have tilknytning til en arbejdsplads. At der er brug for én, og at man kan tjene til livets ophold, er af stor betydning. Disse mennesker oplever ikke arbejdsfællesskab og arbejdsforpligtelser. Jeg ved, at der pågår et samarbejde på tværs af flere ministerier; arbejdsministeren og undervisningsministeren arbejder sammen med socialministeren for at finde konstruktive løsninger på dette problem, og i sin redegørelse kommer socialministeren med en lang række forslag, der kan hjælpe kontanthjælpsmodtagere i gang.

Men gode ideer og ændringer af regelsæt fra centralt hold gør det ikke alene. Her fordres først og fremmest kreativitet, engagement og

medmenneskeligt ansvar i lokalområdet, men også en god portion tolerance og solidaritet, vel ikke mindst hos arbejdstagere og arbejdsgivere. Desuden må der naturligvis sættes på uddannelse i bredeste forstand.

Jeg kan tilslutte mig socialministerens overvejelser om en økonomisk gulerod – forstået på den måde, at en kontanthjælpsmodtager i en afgrænset periode kan tjene lidt ved siden af hjælpen, uden at der modregnes krone for krone. Der er ingen tvivl om, at foden inde på en arbejdsplads kan betyde en længere tilknytning – og i sidste ende, at den pågældende kan blive selvhjulpne, hvilket jo er målet. Men lad mig understrege, at forudsætningen for en sådan ordening er en samtidig opstramning af kontanthjælpsreglerne; det er åbenlyst urimeligt, at det for nogle borgere bedre kan betale sig at gå på kontanthjælp end at tage et arbejde.

Hvad angår førtidspension, er vi i den konservative gruppe først og fremmest optaget af, at et stort antal unge får tilkendt førtidspension. Det er ikke udtryk for medmenneskeligt ansvar, når så mange unge overlades til passiv ydelse med deraf følgende passiv tilværelse, og vi må tage aktivt fat på problemet. Førtidspension anser vi for at være en sidste udvej for nødstedte i systemet.

Bistandsloven og socialforvaltningerne fungerer ganske godt til administration af den offentlige støtte til personer, der er kommet i en kortere trangssituation. Men systemet fungerer ikke så godt som en mere forebyggende, behandlende og revaliderende instans, der hjælper de dårligt stillede til bedre at klare deres liv på egen hånd.

Socialpolitik over for de svageste befolkningsgrupper må involvere en langt større del af samfundet, og vi kan ikke betale os fra problemerne over skattebilletten. Det er væsentligt at få inddraget ressourcerne i de lokale samfund. Det kan være boligforeninger og forskellige private organisationer, det kan være idrætsklubber og andre fritidsorganisationer. Nogle har sagt, at den bedste socialpolitik er en god kulturpolitik. Kultur i bredeste forstand er med til at give mennesker indhold i tilværelsen. Det er også det lokale erhvervsliv, fagforeningerne og arbejdsgiverne, de sociale udvalg må ud til.

Det er ikke i socialforvaltningerne, at det sociale arbejde skal foregå, men ude i samfundet;